

STUDY ON SAFE AND
SECURE PARKING
PLACES FOR TRUCKS
MOVE/C1/2017-500

CERTH
CENTRE FOR
RESEARCH & TECHNOLOGY
HELLAS

This study is funded by the European Commission. The sole responsibility of this publication lies with the author. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ROKASGRĀMATA DROŠU KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETU OPERĀTORIEM UN LIETOTĀJIEM

Īsā versija

PRIEKŠVĀRDS

Henrik Hololei

Mobilitātes un transporta ģenerāldirektors
Eiropas Komisija

Drošas stāvvietas ir svarīgas autovadītāju atpūtas apstākļu uzlabošanai. Lai šādās stāvvietās būtu standarta komforta līmenis, ir jānodrošina ne tikai drošība, bet arī pamatpakalpojumi, piemēram, dušas un tualetes, mazgāšanās telpas, internets un ēdienu/dzērienu iegādes iespējas. Ja autovadītājiem būs labākas atpūtas iespējas stāvvietās, tiks veicināti labāki darba apstākļi un varētu uzlaboties satiksmes drošība. Augstāks drošības līmenis šādās stāvvietās arī mazinās kravu zādzību apmērus un palīdzēs risināt aizvien biežāk konstatēto problēmu saistībā ar nelikumīgu iekāpšanu kravas automobiļos. Komisija finansē drošas stāvvietas, izmantojot Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, un rokasgrāmatas izstrādes mērķis ir sniegt attīstības veicinātājiem – gan privātajā, gan valsts sektorā – informāciju un norādes, kas nepieciešamas, lai varētu izveidot drošas stāvvietas atbilstoši autovadītāju un visas nozares prasībām.

KĀ IZMANTOT ŠO ROKASGRĀMATU?

Šī rokasgrāmata ir ceļvedis drošu kravas automobiļu stāvvietu jautājumos.

Ir pieejama īsā un garā versija. Īsā versija nodrošina pārskatu. Garā versija sniedz informāciju profesionāļiem, kuru uzdevums ir izveidot drošas kravas automobiļu stāvvietas un uzturēt to darbību.

KĀDĒĻ KRAVAS AUTOMOBILŪ STĀVVIETĀM JĀBŪT DROŠĀM?

Transportlīdzekļu drošums un satiksmes drošība ir izšķiroši svarīgs aspekts loģistikas un transporta nozarē, kas nodarbina 10 miljonus cilvēku un rada 5 % no Eiropas iekšzemes kopprodukta. Drošas kravas automobiļu stāvvietas ir nepieciešamas, lai risinātu problēmas, ko arvien biežāk izraisa kravu zādzības, kravas automobiļos nelikumīgi iekļuvuši pasažieri un pret autovadītājiem vērsti uzbrukumi. Stāvvietas nodrošina autovadītājiem arī labu, drošu un kvalitatīvu atpūtu. Tādējādi drošas kravas automobiļu stāvvietas ir izšķiroši svarīgs drošības un drošuma priekšnoteikums.

KAM PAREDZĒTA ŠĪ ROKASGRĀMATA?

KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETU
ĪPAŠNIEKIEM UN ATTĪSTĪTĀJIEM

PAR KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETĀM
ATBILDĪGAJĀM VALSTS IESTĀDĒM

TRANSPORTA, PĀRVADĀJUMU UN
APDROŠINĀŠANAS UZŅĒMUMIEM

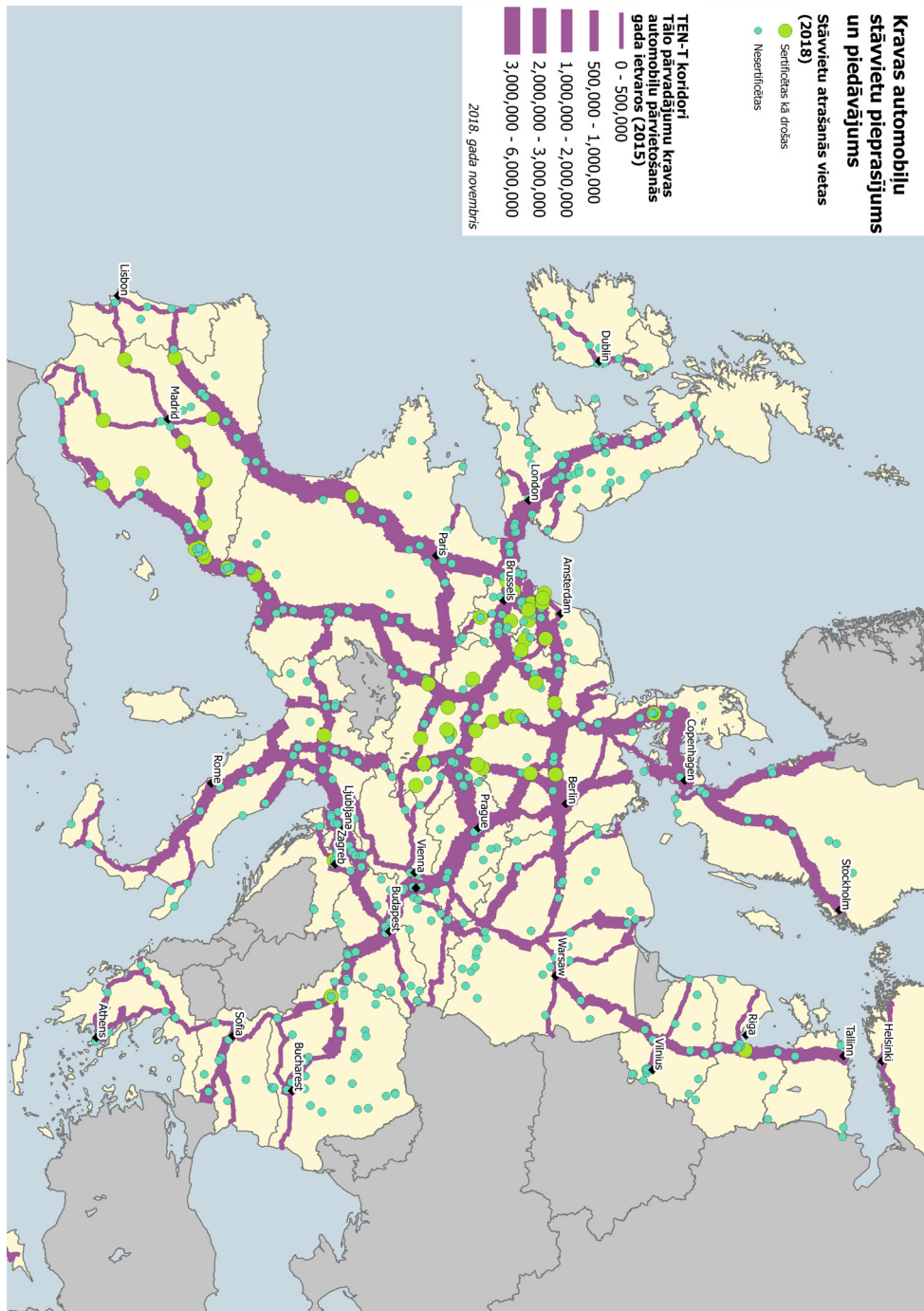

KRAVAS AUTOMOBILU VADĪTĀJU
ORGANIZĀCIJĀM

KUR IR NEPIECIEŠAMAS DROŠAS KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETAS?

Pētījuma tīmekļa vietnē atrodamais kartēšanas ziņojums sniedz informāciju par drošas kravas automobiļu stāvvietu nepieciešamību visā Eiropas Savienībā.

Karte ilustrē ar drošu kravas automobiļu stāvvietu pieejamību ES saistīto trūkumu analīzi

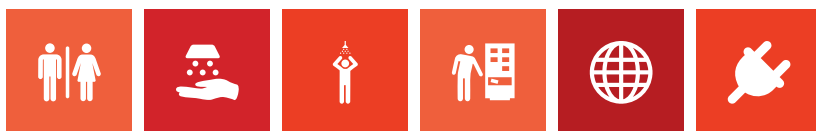

DROŠU KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETU ĪEDALĪJUMS

- **PLATĪNA**
DROŠĪBAS LĪMENIS
- **ZELTA**
DROŠĪBAS LĪMENIS
- **SUDRABA**
DROŠĪBAS LĪMENIS
- **BRONZAS**
DROŠĪBAS LĪMENIS

Eiropas drošo kravas automobiļu stāvvietu standarts nosaka 4 drošības līmeņus. Šie līmeņi ir savstarpēji pakārtoti. Par drošības līmeni informē, norādot, vai stāvvietai ir piešķirts bronzas, sudraba, zelta vai platīna līmenis.

Visos drošības līmeņos ir jāievēro vienots pamatpakalpojumu prasību kopums.

Ar drošību un pakalpojumiem saistīto prasību izpildi pārbauda akreditētas un neatkarīgas trešās puses revīzijas iestādes. Šāds risinājums transporta nozarei nodrošina uzticamību un ticamību.

Drošību novērtē, izvērtējot drošības elementus un pasākumus, kurus izmanto pa stāvvietas perimetru, stāvvietā, iebraukšanas/izbraukšanas punktā, kā arī personāla darbības un pārvaldības procedūras.

Jebkurš ES vai attiecīgās valsts tiesību akts prevalē pār šajā standartā noteiktajiem kritērijiem. Ja kāds no šajā standartā minētajiem kritērijiem šajā kontekstā tiek noteikts par nederīgu, tiks piemērots kritērijs, kas visatbilstošāk nodrošina par nederīgu noteiktā kritērija mērķa sasniegšanu.

	BRONZAS LĪMENIS	SUDRABA LĪMENIS PAPILDUS BRONZAS LĪMENIM	ZELTA LĪMENIS PAPILDUS SUDRABA LĪMENIM	PLATĪNA LĪMENIS PAPILDUS ZELTA LĪMENIM
PERIMETRS	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vizuāls brīdinājums drošas stāvvietas zonas atpazīšanai ■ 15 lux apgaismojums ■ Augāji apgriezti, laba redzamība 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fizisks šķērslis neatļautas piekļuves novēršanai (piemēram, grāvis, akmeņi, žogs) vai nepārtraukta videonovērošana un videoierakstīšana, kuru veic apmācīts personāls ■ 20 lux apgaismojums 	<ul style="list-style-type: none"> ■ > 1,8 m augsts fizisks norobežojums ■ 25 lux apgaismojums ■ Perimetru aptveroša videonovērošanas kameru sistēma ■ Risinājumi netišu norobežojuma bojājumu novēršanai ■ 1 metru plata tukša zona starp norobežojumu un stāvvietu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fiziskā norobežojuma papildinājums: šķēršļi, kas kavē pārkāpt pāri norobežojumam
STĀVVIENTAS ZONA	<ul style="list-style-type: none"> ■ Norādes, ka atļauts iebraukt tikai kravas automobiļiem un atļauju saņēmušiem transportlīdzekļiem ■ Fiziskas vai attālinātas uzraudzības kontroles/pārbaudes vismaz reizi 24 stundās ■ Joslu obligātais apgaismojums 15 lux ■ Augāji apgriezti, laba redzamība 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fiziskas vai attālinātas uzraudzības kontroles/pārbaudes vismaz divas reizes 24 stundās (viena dienā, otra naktī) ■ Ja pastāv gājēju joslas, to obligātais apgaismojums 15 lux 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ar objektā vai citur izvietotu personālu ir iespējams sazināties 24 stundas diennaktī un 7 dienas nedēļā ■ Marķētas transportlīdzekļu un gājēju joslas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Objektā atrodas personāls vai videonovērošana 24 stundas diennaktī un 7 dienas nedēļā
IEBRAUKŠANA/ IZBRAUKŠANA	<ul style="list-style-type: none"> ■ 25 lux apgaismojums ■ Videonovērošanas sistēma (laba attēlu kvalitāte) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Norobežojumi ■ Videonovērošanas sistēma (ieraksta transportlīdzekļu iebraukšanu) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Norobežojums, kas ir aprīkots ar aizsardzību pret izlišanu pa apakšu vai pārrāpšanos pāri ■ Neatļautas iekļūšanas novēršana/atklāšana, piemēram, turniketi gājējiem ■ Transportlīdzekļa numura zīmju atpazīšana 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jābūt uzstādītiem vārtiem ■ Numura zīmei ir jāatbilst biļetē norādītajai ■ Iebraukšanas/izbraukšanas novērošana reāllaikā, tostarp gājēju ieiešanas/iziešanas novērošana ■ Ja pie vārtiem atrodas apsardzes ēka, tai ir jābūt spējīgai izturēt no ārpusē īstenotu uzbrukumu (durvis aizvērtas)

	BRONZAS LĪMENIS	SUDRABA LĪMENIS PAPILDUS BRONZAS LĪMENIM	ZELTA LĪMENIS PAPILDUS SUDRABA LĪMENIM	PLATĪNA LĪMENIS PAPILDUS ZELTA LĪMENIM
PERSONĀLA DARBĪBA	<ul style="list-style-type: none"> ■ Atļauju nesāņēmušo transportlīdzekļu noteikšana, lai tie nevarētu aizbraukt, vai ■ Atļauju nesāņēmušo transportlīdzekļu aiztransportēšana, ja juridiski pieļaujams ■ Ieviests risku novērtēšanas plāns 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Akreditēta apmācības nodrošinātāja apmācīts personāls objektā vai kontroles centrā ir pieejams 24 stundas diennakti un 7 dienas nedēļā ■ Oficiālās personas iecelšana, kas atbildīga par personāla darbībā incidentu gadījumos ■ Reizi gadā dokumentēta personāla apmācība, kurā iekļauti jautājumi par incidentu novēršanu ■ Par incidentiem un likumpārkāpumiem jābūt iespējai paziņot personālam un policijai 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Visiem apsardzes personāla apsarjiem jābūt sertificētiem atbilstīgi attiecīgās valsts/Eiropas tiesību aktiem ■ Par personāla darbību oficiāli atbildīgā persona plānos atbilstības pārbaudes, saziņu, pārātestēšanu ■ Jāizmanto lietotāja tehniskā rokasgrāmata ■ Procedūras reaģēšanai trauksmes gadījumos ■ Stāvvietas pārvaldības sistēmai ir jābūt sagatavotai DATEX II datu pārraidei ■ Ieviests darbības nēpārtrauktības plāns 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Viss ārpus objekta strādājošais personāls arī ir apmācīts/sertificēts ■ Personāla rīcībā ir personāla sakaru sistēma ■ Objekta pārvaldnieka apmācība drošības jautājumos ■ Pasākumi strāvas padeves traucējumu gadījumiem ■ Vietējo risku novērtēšana reizi gadā ■ Iespējama iepriekšēja pieteikšanās Ja iepriekšējā pieteikšanās tiek piedāvāta lietotnē vai tml. sistēmā, datu pārraidei jānotiek reāllaikā.

■ PAKALPOJUMU LĪMENIS (OBLIGĀTAIS)

Jebkura iepriekš minētā drošības līmeņa saņemšanai ir jāizpilda pakalpojumu līmeņa prasības.

- Viriešu un sieviešu tualetes ir pieejamas un darbojas
- Viriešu un sieviešu dušas ir pieejamas un darbojas
- Tualetu tīrīšana un pārbaude notiek regulāros intervālos (*ar tīrīšanas grafiku*)
- Mazgāšanās telpu tīrīšana un pārbaude notiek regulāros intervālos (*ar tīrīšanas grafiku*)
- Ūdens krāni ir pieejami un darbojas
- Objektā ir pieejamas atkritumu tvertnes
- Ir uzstādītas skaidri saprotamas norādes, kas uzlabo satiksmes drošību kravas automobiļu stāvvietā
- Kravas automobiļu stāvvietā ir izvietota kontaktinformācija ārkārtas gadījumiem
- Uzkodu un dzērienu iegāde ir iespējama 24 stundas diennakti un 7 dienas nedēļā
- Ir iespēja pieslēgties internetam
- Ir iespēja pieslēgties elektrotīklam personīgām vajadzībām

PAKALPOJUMU LĪMENIS (IZVĒLES)

Lai nodrošinātu ticamu informāciju, revīzijas laikā var tikt pārbaudīta turpmāk norādīto izvēles pakalpojumu esība, taču tas neietekmēs stāvvietas līmeņa noteikšanu.

- Restorāns, kas objektā vai tā tuvumā darbojas 24 stundas diennakti un 7 dienas nedēļā
- Bistamas kravas tiek pieņemtas vai netiek pieņemtas
- Atsevišķa stāvvietā bistamām kravām
- Pieejama elektrība kravas automobiļu dzesēšanai
- Valstis, kurās pastāv attiecīgi laikapstākļi: aprīkojums kravas automobiļu atbrīvošanai no sniega un ledus
- Tualetes piederumu iegādes iespēja
- Objektā vai tā tuvumā ir iespēja iegādāties darbam nepieciešamo pamataprīkojumu
- Pieejamas procedūras tehnisku problēmu risināšanai (*piemēram, remonta pakalpojumu sniedzējs tuvējā apkārtņē*)
- Objektā vai tā tuvumā ir veļas mazgāšanas iespēja
- Nojume, kur cilvēki var patverties no lietus un saules
- Brīvā laika pavadīšanas vieta autovadītājiem
- Objektā vai tā tuvumā ir kravas automobiļu mazgāšanas iespēja
- Piknīka galdi
- Tuvumā ir veikali
- Tuvumā ir vieta, kurā var iegādāties vienkāršus ēdienus
- Objektā vai tā tuvumā ir degvielas uzpildes stacija
- Tirdzniecības automāti
- Objektā vai tā tuvumā ir rezerves daļu veikals
- Pieejama pārtika cilvēkiem, kam jāievēro īpaša diēta
- Kravas automobiļu stāvvietas ietilpība (*vietu skaits*)
- Tuvumā pieejama medicīniskā palīdzība
- Objektā vai tā tuvumā ir viesnīca
- Tuvumā ir aptieka
- Tuvumā ir policijas nodaļa
- Pieejams ceļu nodevas iekasēšanas sistēmas automāts

Sīkākas standarta tehniskās specifikācijas un revīzijas vadlīnijas ir pieejamas **pētījuma tīmekļa vietnē**.

Revīzija ietver turpmāk norādītos elementus.

DARĪJUMDARBĪBAS PLĀNOŠANA DROŠĀM KRAVAS AUTOMOBILU STĀVVIETĀM

Drošu kravas automobiļu stāvvietu operatoriem vajadzētu veikt turpmāk norādītās darbības.

Procesā būtu jāiesaista turpmāk norādītās ieinteresētās personas.

SAGATAVOŠANAS DARBI UN BŪVNICĪBA	FINANSĒŠANA	DARĪJUMDARBĪBAS ATTĪSTĪBA
Arhitekti Ceļu inženieri Tiklu plānotāji Būvuzņēmumi Tehnoloģiju nodrošinātāji Juridiskie konsultanti Pašvaldības iestādes Reģionālās iestādes Valsts iestādes	Privātie finansētāji Kapitāla vērtspapīru ieguldītāji Sabiedriskās iestādes Publiskās un privātās partnerības Saistītie uzņēmumi Koncesionāri	Darījumdarbības plānošanas eksperti Finanšu eksperti Tirgus pētnieki Nozares apvienības

Pirms būvniecības plānošanas būtu jāveic turpmāk norādītā analīze.

Pētījuma tīmekļa vietnē ir pieejams darījumdarbības un finanšu plānošanas rīks, kas palīdzēs atrast lietderīgu informāciju darījumdarbības un finanšu plānošanai.

KĀ UZBŪVĒT DROŠU STĀVVIETU?

Pirmsplānošanas posmā ir jāveic turpmāk norādītie pasākumi.

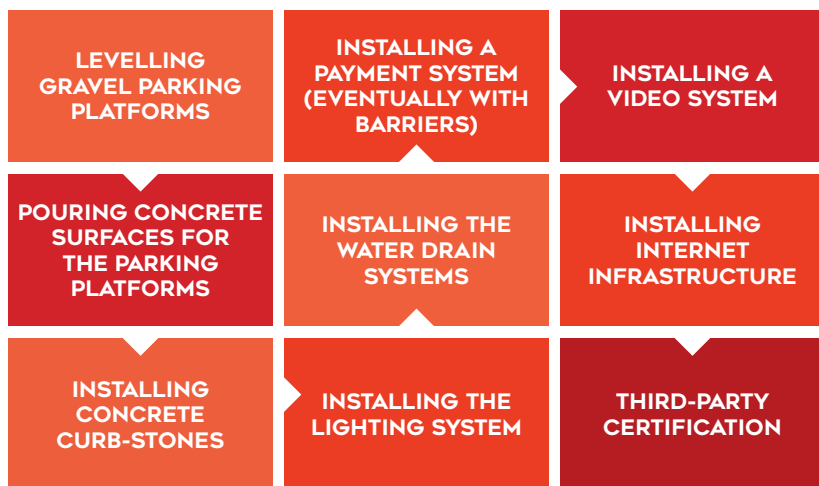

Lai nodrošinātu visu būvdarbu efektīvu pārraudzību, operatoram būtu jāpaļaujas uz **galveno komandu**, kuru veido arhitekti, infrastruktūras inženieri, darījumdarbības attīstītāji un viens projekta vadītājs, kas pārrauga visu darbību.

Praktiskā pieredze liecina, ka ir izšķiroši svarīgi garantēt fizisko iekārtu un programmatūras komponentu efektīvas komunikācijas iespēju. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz iebraukšanas un izbraukšanas vadības sistēmām, kamerām, apgaismes un galaiekārtu sistēmām. Šā iemesla dēļ komponentu atbilstīgas integrācijas nodrošināšanai stāvvietas operatoram būtu jāinformē piegādātāji par obligātajām specifikācijām.

Jau pastāvošu stāvvietu atjaunināšanas pasākumi atšķiras no jaunu stāvvietu izbūves. Lai arī atjaunināšanas izmaksas parasti var būt zemākas par izmaksām, ko rada jaunas stāvvietas izbūve tukšā vietā, projektēšanas process ir sarežģītāks, jo ir jāievēro jau pastāvošais izkārtojums, kas bieži vien nav projektēts saskaņā ar piemērojamām drošības prasībām.

Būvniecības posmā, visticamāk, būs ietvertas vismaz turpmāk norādītās darbības.

Pētījuma tīmekļa vietnē ir pieejams standartveida izkārtojums un sniegti piemēri drošas kravas automobiļu stāvvietas plānošanai.

KĀ DROŠU STĀVVIETU SAVIENOT AR LOĢISTIKAS ĶĒDI?

Kravas automobiļu stāvvietu pārvaldībā un abpusējas datu pārraides nodrošināšanā starp stāvvietu, tās lietotājiem un iestādēm aizvien būtiskāka nozīme ir IT infrastruktūrai, kas ietver turpmāk norādītos elementus.

DATU NOSŪTĪŠANA VALSTS IESTĀDĒM

DATU APMAIŅA AR REZERVĀCIJAS UN MAKSĀJUMU PLATFORMĀM

INTEGRĒTA DATU APMAIŅA AR STRUKTŪRĀM UN ELEKTRONISKĀM INFORMĀCIJAS SISTĒMĀM, PIEMĒRĀM VIEDAJIEM TAHOGRĀFIEM

Drošu stāvvietu operatori, izmantojot atpazīstamas norādes un vizuālo noformējumu, vajadzētu nodrošināt, ka informācija par stāvvietu tiek attēlota vienoti un ilgtspējīgi visā Eiropas Savienībā.

Rekomendācijas drošu autostāvvietu lietojumprogrammu saskarnei ir pieejamas **pētījuma tīmekļa vietnē**. Tā var būt vērtīga pamatinformācija attīstītājiem, kas izstrādā IT platformas, kuras dažādas IT un mobilās lietotnes savieno ar drošām kravas automobiļu stāvvietām.

PIETEIKŠANĀS UN REZERVĀCIJA

Turpmāk norādītas rezervācijas iespējas.

REZERVĀCIJA PA TĀLRUNI

**REZERVĀCIJA AR TIEŠSAISTES
VEIDLAPAS PALĪDZĪBU**

**REZERVĀCIJA AR INTEGRĒTU, KRAVAS
AUTOMOBILĪ UZSTĀDĪTU SISTĒMU VAI
DISPEČERSISTĒMU (REĀLLAIKĀ) PALĪDZĪBU**

**REZERVĀCIJA AR TIEŠSAISTES REZERVĀCIJAS
PLATFORMU PALĪDZĪBU (REĀLLAIKĀ)**

**REZERVĀCIJA, KAS PAMATOJAS UZ
PAMATLĪGUMU, KURŠ NOSLĒGTS AR
STĀVVIETAS OPERATORU**

**REZERVĀCIJA AR LIETOTNES
PALĪDZĪBU (REĀLLAIKĀ)**

Turpmāk norādītas maksāšanas iespējas.

- ✓ **TIEŠSAISTĒ, IZMANTOJOT KREDĪTKARTI VAI TIEŠSAISTES BANKAS PĀRSKAITĪJUMU (KATRAM IZMANTOŠANAS GADĪJUMAM)**
- ✓ **AR MOBILAS LIETOTNES PALĪDZĪBU, IZMANTOJOT KREDĪTKARTI VAI TIEŠSAISTES BANKAS PĀRSKAITĪJUMU (KATRAM IZMANTOŠANAS GADĪJUMAM)**
- ✓ **IZMANTOJOT INTEGRĒTAS SISTĒMAS, PIEMĒRAM, CEĻU LIETOŠANAS NODEVAS APMĀKSAS SISTĒMU (KATRAM IZMANTOŠANAS GADĪJUMAM)**
- ✓ **IZMANTOJOT ABONĒŠANAS MODELI (KATRAM IZMANTOŠANAS GADĪJUMAM)**
- ✓ **KOMBINĒTĀS PĀRDOŠANAS IESPĒJAS (PIEMĒRAM, MAKSĀJAMĀS SUMMAS SAMAZINĀŠANA UZ DEGVIELAS PIRKUMA PAMATA)**
- ✓ **SKAIDRĀ NAUDĀ OBJEKTĀ**

Tirdzniecībā sāk parādīties mobilās lietotnes vietas rezervācijai stāvvietā. 2018. gadā vispiemērotākās mobilās lietotnes ir "Snap Account", "Truck Parking Europe", "Reststop", "Kopilot" un "Secure Truck Parking".

KUR APLŪKOT VEIKSMĪGI ĪSTENOTU STĀVVIETU PIEMĒRUS?

Pētījuma tīmekļa vietnē ir iespējams iepazīties ar tādu operatoru labo praksi, kuri dažādos Eiropas Savienības reģionos nodrošina drošu stāvvietu veiksmīgu darbību.

Rokasgrāmatā ir drošu kravas autostāvvietu piemēri operatoriem un ietotājiem

PAPILDU INFORMĀCIJA

Pētījuma tīmekļa vietnē ir pieejama lietderīga informācija par drošām stāvvietām, tostarp turpmāk norādītie ziņojumi.

SĪKĀKA ŠĪS
ROKASGRĀMATAS
VERSIJA

PĀRSKATA
ZIŅOJUMS

NOZARES
MĒRĶPĒTĪJUMI

PROBLĒMU
ANALĪZE

LIETOJUMPRO-
GRAMMU SAS-
KARNES RO-
KASGRĀMATA

ES TERITORIJĀ
IZVIETOTU
STĀVVIETU
ILUSTRĒJOŠI
VIDEOMATERIĀLI

**STUDY ON SAFE AND
SECURE PARKING
PLACES FOR TRUCKS**
MOVE/C1/2017-500

sstpa.eu-study.eu
LinkedIn
SafeSecureTP@panteia.nl